

Nils ve Uçan Kaz

Selma Lagerlöf

1. Baskı: Beyaz Balina Yayınları, 2017
Yeni Baskı: Beyaz Balina Yayınları, 2023

NİLS ve UÇAN KAZ

Selma Lagerlöf

Özgün adı: Nils Holgerssons Wunderbare Reise

ISBN: 978-605-188-146-1

YAYINEVİ SERTİFİKA NO: 49238

MATBAA SERTİFİKA NO: 52098

© 2002 Arena Verlag GmbH, Würzburg, Almanya. <http://www.arena-verlag.de>

© Bu kitabın Türkçe yayın hakları, AnatoliaLit Agency aracılığıyla
Arena Verlag GmbH'den alınmış olup Beyaz Balina Yayınları'na aittir.

Yayın yönetmeni: Bülent Oktay

Editör: Aslı Onat

Almancadan çeviren: Saadet Bağçacı

Son okuma: Ergül Karakaya

Grafik uygulama: Kübra Yeşilyurt

Baskı: **VİZYON MATBAACILIK**

Beylikdüzü OSB Mah. Orkide Cad. No.1 İç Kapı No:Z

Beylikdüzü - İstanbul

Cilt: Vizyon Mücellit, İstanbul

Beyaz Balina Yayın Sanat Dağıtım Paz. San. ve Tic. Ltd. Şirketi

Ömerli Mah. Harmantepe Cad. No: 17 K: 4

Arnavutköy / İstanbul

Tel: 0212 544 41 41 Faks: 0212 544 66 70

info@beyazbalina.com.tr

Nils ve Uçan Kaz

Selma Lagerlöf

*Selma Lagerl f n aynı adlı eserinden
Ilse Bintig tarafından kısaltılarak kaleme alınmıştır.*

Resimleyen: Oliver Regener

Çeviren: Saadet Ba  acı

Selma Lagerlöf

İsveçli yazar Selma Lagerlöf, 1909 yılında Nobel Edebiyat Ödülü'nü almış ve bu ödülü kazanan ilk kadın yazar olmuştur.

20 Kasım 1858 tarihinde dünyaya gelen yazar, üç buçuk yaşındayken çocuk felci geçirdiği için bir süre sakat kaldı ve evde özel eğitim gördü. 1882 yılında Stockholm'de öğretmen okuluna girdi ve 1885'te öğretmenlik yapmaya başladı.

1891'de "Gösta Berlings Saga" adlı iki ciltlik ilk kitabını yazdı.

1894 yılında ise "Osynliga länkar" (Görünmez Bağlar) adlı hikâye kitabını yayımladı. Bu eseriyle İsveç Kralı ile Eğitim Bakanlığı'ndan burs kazandı.

Bu burs sayesinde öğretmenliği bırakan Lagerlöf, kendini tamamen yazmaya verdi. "Jerusalem" (Kudüs) adlı iki ciltlik romanı, ona İsveç'in en önde gelen romancısı unvanını kazandırdı.

Selma Lagerlöf, çağdaş öykü yazarlarının en yeteneklilerinden biri sayılır. Köyünde dinlediği masalları not ederek, bunları yıllar sonra yazdığı romanlarında kullandı.

1914 yılında İsveç Akademisi'ne üye seçilen Lagerlöf, 16 Mart 1940'ta öldü.

Yazarın 1906-1907 yıllarında yayımlanan "Nils Holgerssons underbara resa genom Sverige" (Nils Holgersson'un Yabankazlarıyla Maceraları) adlı kitabından yola çıkılarak hazırlanan çizgi film dizisi, televizyonlarımızda "Uçan Kaz" adıyla gösterilmiştir.

İÇİNDEKİLER

Nils Holgersson Adında Bir Çocuk	7
Keşke Uçabilsem!	15
“İnsan İstemiyoruz!”	23
Kaz Avına Çıkan Tilki	29
Bir Sincap Kurtarıyor	35
Gerçekleşen Bir Dilek	41
Yarım Kalan Bir Sır	47
Evcil Kaz Martin Gidiyor	55
Güzel Kaz Gümüş Tüy	61
Kargalar ve Tilki	69
Ayı Yavruları Oyunu Sever	75
Nils ve Baba Ayı	81
Kartal Gorgo Anlatıyor	89
Yazlık Vadi	97
Büyük Karar	105
Eve Dönüş ve Vedalaşma	111

Nils Holgersson Adında Bir Çocuk

Bir zamanlar İsveç'te insanları kızdırıp hayvanlara eziyet etmekten hoşlanan bir çocuk yaşıyordu. Diğer tüm çocuklar ondan korkar, hayvanlar ise onu uzaktan gördüklerinde bile arkalarına bakmadan kaçardı.

Çocuk, çiftçi Holger Nilsson'un tek oğluydu. Bu nedenle ona Nils Holgersson adı verilmişti. Annesiyle babası, onun için çok endişeleniyorlardı. Babası hemen her gün annesine döner, "Bu Nils'le ne yapacağız? Hiçbir işin ucundan tutmuyor," diye söylenirdi.

Bir pazar günü, annesiyle babası dışarı çıkmak üzereydiler. Nils'in onlar yokken yine bir yaramazlık yapmasından korkan babası, çocuğun eline bir kitap tutuşturup "Bundan tam on üç sayfa oku!" dedi.

“Eve döndüğümüzde okuyup okumadığını kontrol edeceğim.”

Nils’in yüzü asıldı. Ne gibi yaramazlıklar yapacağını çoktan planlamış ama ne yazık ki, odasında oturup kitap okumak zorunda kalmıştı. Sonunda derin bir iç çekerek kitabın üzerine doğru eğildi. Aklı o kadar havadaydı ki sık sık ayağa kalkıp dolaşıyordu.

Birden korkuyla irkildi. Annesinin temiz çamaşırları yerleştirdiği koca sandığın kapağı açıktı! İçeriye hırsız mı girmişti yoksa? Birkaç adım atıp sandığa yaklaşan Nils, gözlerine inanamadı. Yaşlı, yüzü buruş buruş olmuş minik bir masal cücesi, ata binmiş gibi kapağın kenarında oturuyordu. Başına geniş kenarlı bir şapka takmıştı ve yakasıyla kol ağzları beyaz dantellerle süslü, siyah bir giysisi vardı. Minicik ayaklarındaki tokalı siyah ayakkabılar, hemen dikkati çekiyordu. Nils çok çalışkan oldukları söylenen bu cücelerden söz edildiğini duymuştu. Onların çok daha iri olduğunu sanıyordu ama bu minik adam, başparmağı kadardı!

Hayır, diye düşündü Nils, ondan korkmam için bir neden yok. Hatta onu birazcık kızdırabilirim bile.

Yine de cüceye dokunamadı. Pencerede asılı duran tülü çekip aldı ve gülerek sağa sola sallamaya başladı. Ve hop! Minik adam ağa yakalanıvermişti işte; tül torbanın içinde tepetaklak duruyordu. Alaylı bir kahkaha atan Nils, torbayı havada hızla çevirmeye başladı.

Buna fazla dayanamayan cüce, korkuyla, “Beni bırakırsan sana bir altın para veririm!” diye bağırdı.

Cücenin sesinden ürken Nils, küçük adamı çabucak yere bıraktı. Bırakmasıyla da altın para, avucunda beliriverdi! Parayı alır almaz *ne aptalım!* diye geçirdi içinden. *Tam bir eşek kafalıyım! Daha fazlasını istemeliydim! Şu cüce, kitabın on üç sayfasını kafama sokabilirdi belki.*

Minik adam kaçamadan, kendisini yine tül yumağının içinde buldu. “O kadar kolay kurtulamazsın!” diye bağırdı Nils. “Benim için daha fazlasını yapman gerekiyor.”

Cümlesini bitirmesiyle odanın diğer ucuna savrulması, bir oldu. Odanın ta karşı köşesine çarpmış, yeri boylamıştı. Darbenin etkisiyle kendinden geçti.

Ayıldığında cüce ortadan kaybolmuş, sandığın kapağı kapanmıştı. Nils, şaşkınlıkla etrafına bakındı. Neler olduğunu anlayamamıştı. Her şey çok değişik görünüyordu. Masa ve sandalyeler inanılmaz bir biçimde irileşmişti. Yoksa bu cüce, odaya büyü mü yapmıştı? Yattığı yerden kalkan Nils, kitabının başına dönmek için masada oturduğu yere doğru yürüdü. Masa ne kadar uzaktaydı öyle? Yol, bitmek bilmiyordu. Gözü, duvardaki aynaya ilişti. Az kalsın küçük dilini yutacaktı. Aynada masal cücesi gibi görünüyordu... Bir parmak çocuk olmuştu!

Başparmak kadar bir bücür! Evden fırlayan Nils, minik adamı bulmak için bahçeye koştu. Bu büyü, bir an önce bozulmalıydı. Parmak çocuğu gören kazlar, bağırmaya başladılar. Hepsi de, “Oh, canımıza değsin. Bizi kaç kez sopayla kovaladın; hak ettin bunu!” diye bağırıyorlardı.

Tavuklar da etrafını sarmış, gıdaklıyorlardı. “Oh, canımıza değsin! Başına geleni hak ettin. Bizi bütün gün kızdırır, tüylerimizi yolar, kümeden kovalardın.”

“Ü-ürü-üüüü!” diye öttü horoz. “Oh, iyi olmuş! Kim bilir kaç kez kırmızı ibiğimi çekiştirip canımı yaktın.”

Duruşunu dikleştiren Nils Holgersson, “Hadi oradan gevezeler!” diye karşılık verdi. “Boş boş konuşacağınıza bana şu cücenin nereye saklandığını söyleyin.”

Hayvanlar bir ağızdan, “Sana bunu asla söylemeyeceğiz!” diye bağırdılar. “Bu cezayı çoktan hak ettin.”

Masal cücesini tek başına araması gerektiğini anlayan Nils, ahıra yöneldi. Minnacık olmuş çocuğu gören inekler, başlarını kaldırıp böğürdüler.